

Har familjen råd att ha bil? Kvar till sparande 2022

2022-06-22

Rapporten är baserad på beräkningar av Swedbank och Sparbankerna

Innehållsförteckning

Kontakt	2
Har familjen råd att ha bil?	3
Kostnaden för bensin och diesel har ökat kraftigt	3
Olika typer av kostnaden för att ha bil	4
Den totala bilkostnader per månad för olika hushåll	6
Dessa hushåll får svårt att ha råd med bil	7
Kvar till sparande enligt prognos, om familjen har bil	9
Potentiell sparkvot enligt prognos, om familjen har bil	10
Källor	11

Kontakt

Arturo Arques

Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom

Mejl: arturo.arques@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 907 45

Madelén Falkenhäll

Senioranalytiker, Swedbank

Mejl: madelen.falkenhall@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Julia Hofvendahl

Ekonom/analytiker, Swedbank

Mejl: julia.hofvendahl@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Carina Brännström

Senior konkurrent- och omvärldsanalytiker, Swedbank

Mejl: carina.brannstrom@swedbank.com

Telefon: +46 8 585 966 73

Har familjen råd att ha bil?

Den här analysen är en fördjupning till Swedbanks rapport Kvar till sparande som tas fram för att förstå vilket utrymme som olika typhushåll i olika delar av landet har kvar till sparande och övrig konsumtion när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda.

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande eller övrig konsumtion.

Typhushållen består av familjer med två vuxna med två barn, två vuxna utan barn, en vuxen med två barn, en vuxen utan barn samt slutligen ett hushåll med en ung person utan barn som ska köpa sin första bostad.

I den här fördjupningsrapporten tittar vi vad det kostar att ha bil och hur hushållets ekonomi skulle se ut om en person i hushållet bytte ut sitt busskort mot en bil.

Då våra beräkningar i många delar baseras på utfall som togs fram tidigt under 2022 så har vi valt att komplettera vår årliga analys med en prognos för att beskriva hur den inflation och de höjda räntor som vi sett effekt av under försommaren kan komma att påverka hushållens ekonomi under 2022.

Kostnaden för bensin och diesel har ökat kraftigt

Under den senaste tiden har drivmedelskostnaderna ökat kraftigt. Exempelvis priset för en liter diesel hela 53 procent dyrare i juni 2022 jämfört med snittpriset 2021¹.

För att minska kostnaderna för privatpersoner har energiskatten sänkt bensin och diesel med 1,81 kronor per liter² (inklusive moms) under 2022. Den sänkta skatten på bensin innebär att även skatten på E85 sänktes med 27 öre per liter (inklusive moms). Trots detta har priserna ökat rejält för hushållen.

¹ Circle K's hemsida

² Skatteverkets hemsida

Utveckling av drivmedelspriset som snittpris per år (bemannade stationer)

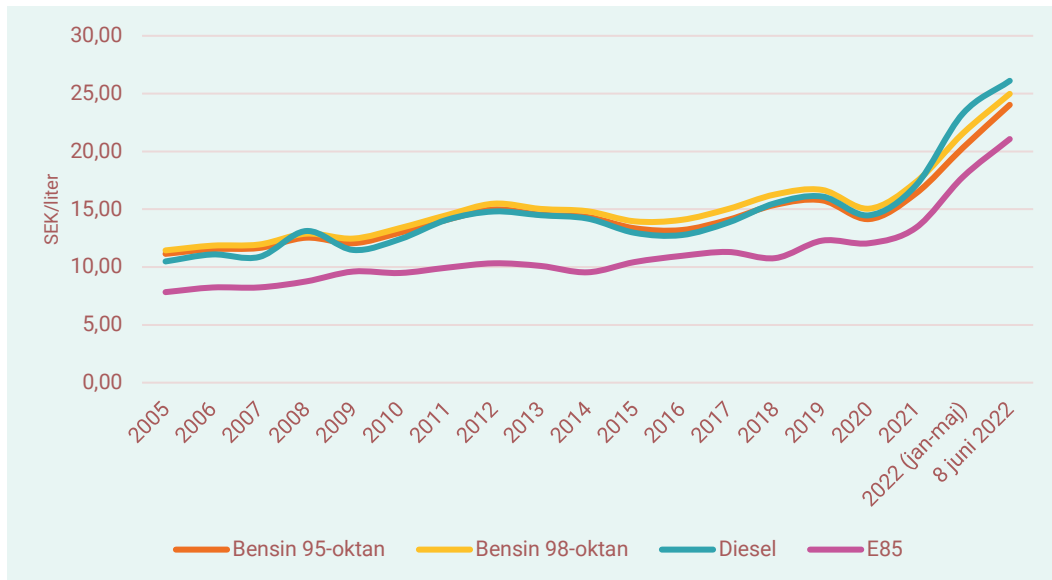

Diagram 1: Snittpriser för olika drivmedel inklusive moms, för privatpersoner vid bemannad station.

Olika typer av kostnaden för att ha bil

Drivmedelskostnaden är inte den enda kostnaden för att äga och köra en bil. Hur stor den totala kostnaden blir beror på vilken bil man väljer, hur gammal bilen är och bilens körsträcka. På vissa orter finns det kostnader kopplade till var man kör (infrastrukturavgifter och trängselskatter) och när bilen står stilla kan det finnas kostnader för parkering.

Kostnaden för att äga och köra bil

Vi har i samråd med Teknikens Värld kommit fram vilka biltyper som är lämpliga/troliga för de olika familjetyperna. Teknikens Värld har även hjälpt oss att ta fram vad totalkostnaden är för att äga och köra dessa bilar per mil. I totalkostnaden ingår bland annat kostnaden för drivmedel, förslitning och värdeminskning.

- **Sammanboende med barn** i småhus eller bostadsrätt kör en tre år gammal Volvo V90 till en milkostnad på 32,3 kronor per mil för 2022. Familjens bilkostnader har ökat med fyra kronor per mil jämfört med 2021.
- **Sammanboende utan barn** i småhus eller bostadsrätt kör en tre år gammal VW Golf Kombi, till en milkostnad på 29,2 kronor/mil för 2022. Familjen har bytt från en VW Golf som de körde under 2021 och har som resultat av bilbytet fått en ökad bilkostnad med sju kronor per mil.
- **Ensamstående med barn** i bostadsrätt kör en tre år gammal VW Golf, till en milkostnad 29,0 kronor per mil för 2022. Familjen har bytt från den VW Passat som de körde under 2021 och har tack vare bilbytet fått en kostnadsökning på endast två kronor per mil jämfört med 2021.
- **Ensamstående utan barn och Ung utan barn** i bostadsrätt kör en tre år gammal Renault Clio, till en milkostnad på 20,6 kronor per mil för 2022. De båda familjetypernas bilkostnader har ökat med fyra kronor per mil jämfört med 2021.

Olika körsträckor i olika delar av landet

Människor i olika delar av Sverige kör sin bil olika långt. Enligt data från Trafikanalys körde familjerna på Gotland den kortaste genomsnittliga sträckan (896 mil) och familjerna i Uppsala den längsta genomsnittliga sträckan (1 121 mil) under 2021.

Genomsnittlig körsträcka per år och län

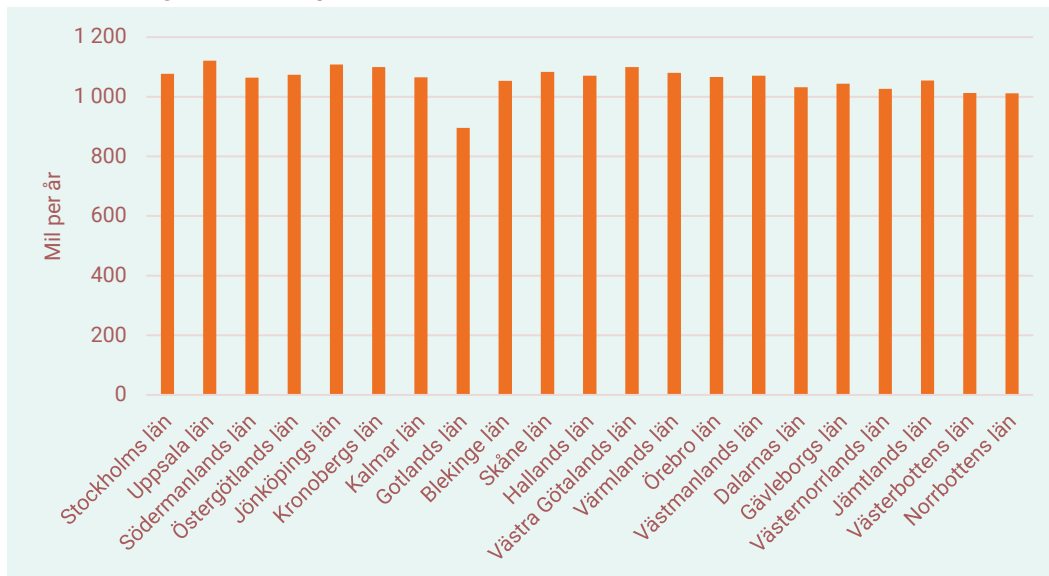

Diagram 2: Genomsnittlig körsträcka för personbil 2021 per län enligt Trafikanalys.

Infrastrukturavgifter och trängselskatter

I vissa delar av landet har man valt att finansiera olika brobyggen med avgifter per passage. För våra typhushåll som bor i Sundsvall så innebär det en broavgift på 360 kronor per månad om man behöver pendla över bron för att ta sig till och från sitt arbete.

I Göteborg och Stockholm tas trängselskatter ut på vissa vägsträckor under vissa tider. Baserat på data från Transportstyrelsen beräknar vi att genomsnittskostnaden för de bilar som betalar trängselskatt bli 149 kronor per månad i Göteborg och 215 kronor per månad i Stockholm för 2022. Kostnaden kan dock bli betydligt högre för de familjer som behöver köra bilen när avgifterna är som högst.

Boendeparkering

I våra beräkningar antar vi att familjer som bor i småhus och har bil kan parkera sin bil utan avgift på den egna tomten men att de som bor i bostadsrättslägenhet kan behöva betala en parkeringsavgift. Avgiftens storlek beror på vilka avgifter som kommunen tar ut i form av boendeparkering.

För familjer som bor i Stockholms stad är den genomsnittliga kostnaden för boendeparkering 750 kronor per månad samtidigt som vissa kommuner erbjuder parkering helt utan avgift.

Årskostnad för försäkring

Utöver ovanstående kostnader betalar hushåll med bil idag 267 kronor per månad för en helförsäkring på bilen.

Den totala bilkostnader per månad för olika hushåll

Om vi lägger ihop samtliga kostnader för att köra och äga en bil så kan vi se att **Sammanboende med barn** som kör en Volvo V90 och bor i Stockholm stad har den dyraste månadskostnaden för sin bil (4 100 kronor per månad).

Ensamstående utan barn och **Ung utan barn** som kör en Renault Clio och bor i Luleå eller Piteå har den billigaste månadskostnad för sin bil (2 000 kronor per månad).

I vår prognos antar vi att dagens höga kostnader per mil kommer att vara på samma nivå i december 2022 som idag. Vi antar också att familjen kör och parkerar på samma sätt som idag och att kostnaderna för trängselskatter och boendeparkering är oförändrade året ut. Detta gör att den totala bilkostnaden i vår prognos endast justeras för ökade försäkringskostnader, vilket i våra beräkningar endast motsvarar en kostnadsökning på 18 kronor per månad.

Summa bilkostnader per månad enligt prognos, december 2022

Regioner	Volvo V90		VW Golf Kombi		VW Golf	Renault Clio	Renault Clio
	Sammanboende		Sammanboende		Ensamstående	Ung	
	med barn i:		utan barn i:		i bostadsrätt:	utan barn	utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	barn	bostadsrätt
Stockholm	3 400	3 560	3 121	3 281	3 263	2 509	2 509
varav Stockholm stad	3 400	4 150	3 121	3 871	3 853	3 099	3 099
Göteborg	3 386	3 510	3 103	3 226	3 208	2 440	2 440
varav Göteborg stad	3 392	3 867	3 108	3 583	3 564	2 795	2 795
Malmö	3 201	3 329	2 921	3 049	3 031	2 273	2 273
varav Malmö stad	3 201	3 801	2 921	3 521	3 503	2 745	2 745
>75 000	3 185	3 530	2 909	3 254	3 236	2 487	2 487
<75 000	3 158	3 173	2 882	2 898	2 880	2 133	2 133
Sverige totalt	3 193	3 250	2 917	2 974	2 956	2 207	2 207

Tabell 1: Summa bilkostnader per månad för olika typhushåll och regioner enligt prognos, december 2022.

Om vi jämför de totala bilkostnaderna enligt vår prognos för december 2022 med 2021 så ser vi att kostnaderna har ökat mest för **Sammanboende utan barn**. Här har bilbytet från en VW Golf till en VW Golf Kombi varit en stor orsak till de högre kostnaderna.

Familjen med de minsta kostnadsökningarna är **Ensamstående med barn**. Här har bilbytet från en VW Passat till en VW Golf varit en stor orsak till att kostnaderna inte ökat lika mycket som för andra typhushåll.

Ökade bilkostnader per månad mellan 2021 och december 2022 enligt prognos

Regioner	Volvo V90		VW Golf Kombi		VW Golf	Renault Clio	Renault Clio
	Sammanboende		Sammanboende		Ensamstående	Ung	
	med barn i:		utan barn i:		i bostadsrätt: med barn	utan barn	utan barn i bostadsrätt
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt			
Stockholm	377	381	643	648	206	384	384
varav Stockholm stad	377	377	643	643	201	380	380
Göteborg	400	401	671	673	223	405	405
varav Göteborg stad	400	423	672	695	244	427	427
Malmö	387	433	655	701	257	437	437
varav Malmö stad	387	387	655	655	211	391	391
>75 000	383	381	648	646	208	385	385
<75 000	382	382	646	646	208	385	385
Sverige totalt	382	385	647	650	211	388	388

Tabell 2: Förändrade bilkostnader per månad för olika typhushåll och regioner enligt prognos, december 2022.

Dessa hushåll får svårt att ha råd med bil

För att bedöma om ett hushåll har råd med en bil eller ej så har vi kombinerat bilkostnaderna med beräkningarna i Swedbanks rapport **Kvar till sparande** och fått fram hur mycket av den disponibla inkomsten som blir kvar till sparande och övrig konsumtion när boendekostnader och rimliga levnadskostnader och kostnaderna för bil är betalda.

Det hushåll med bil som har allra minst sparutrymme är **Ensamstående med barn** i Stockholm stad. Familjen kommer enligt vår prognos att ha ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion på minus 4 300 kr i månaden i december 2022. Om familjen skulle byta ut sin bil mot ett busskort så skulle sparutrymmet förbättras och landa på minus 1 500 kr per månad i december 2022.

Posten sparande och övrig konsumtion ska utöver det som vi ser som traditionellt sparande räcka till eventuella semesterresor, restaurangbesök och lite dyrare nöjen. Många hushåll lägger en stor del av det potentiella sparutrymmet på denna typ av konsumtion.

Swedbank rekommenderar att man sparar minst tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man har en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande

tillsammans med arbetslöshetsförsäkring, och vid behov inkomstförsäkring, gör det möjligt för en familj att bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader i händelse av arbetslöshet eller långvarig sjukdom. Behovet av sparande känns extra viktig idag när inflation och högre bolåneräntor kommer att minska hushållens köpkraft.

Bland **Ensamstående med barn** är det enligt vår prognos endast de familjer som bor i Sandviken, Sundsvall och i Borlänge som når upp till en potentiell sparkvot på tio procent om de har bil.

I vissa kommuner är de kollektiva transporterna väl utvecklade vilket gör det möjligt för familjen att avstå ifrån att ha bil. På andra orter är det nästan omöjligt ta sig dit man vill när man vill utan bil. Hushåll med små marginaler som behöver bil, behöver oftare än andra prioritera sina övriga inköp genom att välja billigare alternativ eller helt avstå vissa inköp om de utöver bilen vill ha visst utrymme till sparande.

Kvar till sparande enligt prognos, om familjen har bil

Kommuner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Borlänge	12 740	17 627	15 245	20 830	2 837	4 642	2 112
Borås	11 258	15 857	13 666	19 221	-144	2 335	437
Enköping	12 310	18 414	14 559	21 416	1 570	3 628	1 342
Eskilstuna	10 998	16 381	13 537	19 709	655	2 857	681
Falkenberg	12 152	17 175	14 618	20 440	1 656	3 726	1 457
Falun	12 477	17 095	14 802	20 398	70	2 530	647
Gotland	8 106	12 596	10 994	16 509	-1 794	989	-528
Gävle	13 143	18 261	15 381	21 298	1 215	3 293	1 019
Halmstad	10 845	15 390	13 308	18 920	-1 190	1 525	-172
Helsingborg	10 926	17 796	13 226	20 913	1 297	3 423	1 242
Hässleholm	13 611	16 588	16 083	19 922	1 442	3 591	1 342
Jönköping	10 761	16 933	13 211	20 215	-600	1 969	105
Kalmar	12 001	16 849	14 506	20 178	-103	2 341	372
Karlskrona	14 967	17 750	17 181	20 941	564	2 891	854
Karlstad	9 762	15 016	12 295	18 434	-849	1 710	-145
Kristianstad	13 769	17 944	16 090	21 057	1 613	3 683	1 354
Landskrona	11 554	16 722	14 044	20 044	1 952	4 005	1 722
Lidköping	13 651	18 764	15 924	21 716	2 065	4 059	1 719
Linköping	11 538	18 604	13 718	21 611	-366	2 115	202
Luleå	15 173	19 349	17 115	22 194	1 307	3 379	1 276
Norrköping	10 997	16 231	13 507	19 591	104	2 497	517
Nyköping	13 109	18 752	15 452	21 768	2 559	4 386	1 904
Piteå	17 071	19 329	18 941	22 167	2 554	4 334	1 967
Sandviken	14 950	19 135	17 285	22 101	4 303	5 781	3 011
Skellefteå	13 598	16 623	15 764	19 879	897	3 076	1 096
Skövde	13 675	18 327	15 857	21 303	2 693	4 494	1 996
Sundsvall	16 711	20 807	18 527	23 395	2 959	4 566	2 063
Trollhättan	13 743	18 282	15 956	21 309	1 841	3 895	1 607
Uddevalla	13 345	18 626	15 595	21 577	1 708	3 751	1 449
Umeå	9 783	13 920	12 253	17 484	-3 209	-250	-1 564
Uppsala	11 459	16 146	13 621	19 492	-2 033	856	-672
Varberg	13 099	18 617	15 150	21 716	658	3 025	1 083
Vänersborg	13 118	16 817	15 529	20 040	1 397	3 524	1 267
Västervik	12 800	16 165	15 455	19 446	1 852	3 755	1 293
Västerås	14 299	20 445	16 282	23 189	1 796	3 759	1 423
Växjö	13 188	17 797	15 445	20 914	-731	1 772	-174
Ängelholm	13 941	17 125	15 991	20 358	-661	1 932	189
Örebro	10 815	15 846	13 340	19 269	-809	1 751	-82
Örnsköldsvik	18 511	18 903	20 361	21 769	2 191	3 975	1 586
Östersund	11 279	17 827	13 697	20 913	1 258	3 325	1 148
Stockholm	13 873	16 254	15 060	19 571	-4 347	-942	-1 759
Göteborg	7 398	12 301	9 790	16 145	-3 447	-266	-1 435
Malmö	4 266	11 925	7 314	15 858	-884	1 683	-125

Potentiell sparkvot enligt prognos, om familjen har bil

Kommuner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Borlänge	22%	31%	31%	43%	10%	21%	12%
Borås	19%	27%	27%	38%	-1%	11%	3%
Enköping	20%	30%	28%	41%	5%	16%	8%
Eskilstuna	19%	28%	27%	40%	2%	13%	4%
Falkenberg	21%	29%	29%	41%	6%	17%	8%
Falun	21%	29%	29%	40%	0%	11%	4%
Gotland	14%	22%	23%	34%	-7%	5%	-3%
Gävle	22%	31%	30%	42%	4%	15%	6%
Halmstad	18%	26%	26%	37%	-4%	7%	-1%
Helsingborg	18%	29%	25%	40%	4%	15%	7%
Hässleholm	24%	29%	33%	41%	5%	16%	8%
Jönköping	18%	28%	26%	40%	-2%	9%	1%
Kalmar	21%	29%	29%	41%	-0%	11%	2%
Karlskrona	25%	30%	34%	41%	2%	13%	5%
Karlstad	17%	26%	25%	37%	-3%	8%	-1%
Kristianstad	24%	31%	32%	42%	6%	17%	8%
Landskrona	20%	29%	28%	40%	7%	18%	10%
Lidköping	23%	32%	31%	43%	7%	18%	10%
Linköping	19%	30%	26%	41%	-1%	10%	1%
Luleå	25%	32%	33%	43%	5%	15%	7%
Norrköping	19%	28%	27%	39%	0%	11%	3%
Nyköping	22%	32%	30%	43%	9%	19%	11%
Piteå	29%	33%	37%	44%	9%	20%	11%
Sandviken	26%	33%	35%	45%	15%	25%	17%
Skellefteå	23%	28%	31%	40%	3%	14%	6%
Skövde	23%	31%	31%	42%	9%	19%	11%
Sundsvall	28%	34%	36%	45%	10%	20%	12%
Trollhättan	23%	31%	31%	42%	6%	18%	9%
Uddevalla	22%	31%	30%	42%	6%	17%	8%
Umeå	17%	24%	25%	35%	-12%	-1%	-10%
Uppsala	19%	26%	26%	37%	-7%	4%	-4%
Varberg	21%	30%	28%	41%	2%	13%	6%
Vänersborg	23%	29%	31%	40%	5%	16%	7%
Västervik	23%	29%	32%	41%	7%	18%	8%
Västerås	23%	33%	31%	44%	6%	16%	8%
Växjö	22%	30%	30%	41%	-3%	8%	-1%
Ängelholm	22%	28%	30%	38%	-2%	8%	1%
Örebro	19%	27%	27%	39%	-3%	8%	-0%
Örnsköldsvik	31%	32%	40%	43%	8%	18%	9%
Östersund	20%	31%	28%	42%	5%	16%	7%
Stockholm	19%	23%	25%	32%	-13%	-4%	-9%
Göteborg	12%	20%	19%	31%	-12%	-1%	-8%
Malmö	8%	21%	15%	33%	-3%	7%	-1%

Källor

Circle K

Kommunernas hemsidor

Länstrafikens hemsida för respektive län

Teknikens Värld

Trafikanalys

Transportstyrelsen

Skatteverket

Statistiska Central Byrån

Swedbank Boindex

Swedbank Kvar till sparande